

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1481/24-U
Sp. zn. ČŠIU-S-293/24-U

Název	Gymnázium a Střední průmyslová škola, Duchcov, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 909/12, 419 01 Duchcov
E-mail	skola@gpsd.cz
IČO	61 515 477
Identifikátor	600 011 267
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Kutáková, MBA
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Masarykova 909/12, Duchcov
Inspekční činnost na místě	7. 10. 2024 – 10. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Právnická osoba Gymnázium a Střední průmyslová škola, Duchcov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a vzdělává žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium, 79-41-K/81 Gymnázium, 36-45-M/01 Technická zařízení budov, 36-46-M/01 Geodézie a katastr nemovitostí a 36-47-M/01 Stavebnictví.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 392 žáků ve 22 třídách, z toho 198 žáků v deseti třídách všeobecného gymnaziálního vzdělávání a 194 žáků ve 12 třídách odborného vzdělávání. Škola eviduje 36 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dva žáky s identifikovaným nadáním. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává jeden žák.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách školy www.gpsd.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla na vedoucí pracovní místo jmenována v roce 2020. Zpracovala koncepci rozvoje školy, kterou každý rok vyhodnocuje a aktualizuje s cílem zkvalitnění činnosti školy. Do evaluace zapojuje pedagogy, žáky i další zaměstnance. K naplňování strategických cílů přispívá spolupráce s různými sociálními partnery, např. se základními, středními i vysokými školami. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem, který přispívá ke zlepšování materiálních podmínek školy, podporuje realizaci různých projektů a soutěží. Velmi úspěšně se škola zapojila do krajského motivačního programu Dobrá škola – Moderní škola 4.0, jehož cílem bylo zlepšení kompetencí žáků v oblasti digitální gramotnosti a informatického myšlení, dovednosti řešení problémů, schopnosti logického a algoritmického myšlení atd. Spolupráce se smluvními partnery i zahraničními školami v oblasti odborného vzdělávání a organizace společných exkurzí, soutěží, výstav a projektů podporuje rozvoj odborných i jazykových kompetencí žáků. Důležitým partnerem podporujícím sounáležitost žáků s regionem, kde se vzdělávají, je město, do jehož akcí se žáci aktivně zapojují. K propagaci školy a zvyšování zájmu o vzdělávání v ní přispívá realizace velkého množství školních a mimoškolních aktivit a projektů, uskutečňování akcí pro zákonné zástupce žáků a také setkávání s absolventy školy. Cíle v oblasti rozvoje gramotnosti žáků se daří realizovat jen částečně, čtenářská gramotnost je efektivně rozvíjena především v rámci jazykového vzdělávání, v ostatních předmětech její podpora není systematická.

Při organizaci a řízení pedagogických procesů a jejich kontrole ředitelku školy doplňuje její zástupkyně. Přesto nejsou kontrolní mechanizmy zcela účinné. Česká školní inspekce zjistila nedostatky v obsahu školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání a v organizaci ústních zkoušek profilové části maturitní zkoušky. Hospitační činnost realizuje především vedení školy. Metodická podpora poskytovaná pedagogům k jejich práci však není dostatečně účinná a nedostatečně vede k realizaci cílů v oblasti výuky, ve které přetrvávají některé nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti, např. chybějící diferenciaci a individualizace zadávaných úkolů, málo efektivní práce se vzdělávacím cílem, nedostatečné využívání formativního hodnocení. Předsedové předmětových komisí i pedagogové své zkušenosti sdílejí, avšak ke vzájemným hospitacím, které by podpořily efektivitu tohoto sdílení a vzájemnou inspiraci, se je motivovat nedáří.

Pedagogický sbor je ve velké míře kvalifikovaný aaprobovaný. Začínajícím pedagogům se věnují uvádějící učitelé, podporu jim vhodně poskytuje vedení školy i příslušná předmětová komise. Další vzdělávání vyučujících je zaměřeno na oblasti dle jejich zájmu i potřeb školy.

V posledním školním roce bylo zaměřeno spíše na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, rizikové chování žáků apod., jen v menší míře na aktivizační metody a formy výuky a nedostatky zjištěné při hospitační činnosti. Poradenské služby ve škole poskytuje výchovná poradkyně a metodik prevence. Nastavený systém poradenských služeb, vzájemná spolupráce, způsob sdílení informací s vyučujícími a delegování příslušné odpovědnosti za specializované činnosti jsou funkční.

Materiální podmínky školy umožňují účinné naplňování školních vzdělávacích programů. Pro společná setkávání i různé výstavy a další akce slouží školní aula. Pro výuku přírodovědných předmětů jsou využívány odborné učebny i laboratoře, vybavení ateliéru a učebny hudební výchovy podporují rozvoj uměleckých kompetencí žáků, využívání tělocvičny, venkovního hřiště i posilovny přispívá k rozvoji fyzické zdatnosti a pohybových dovedností žáků, učebny výpočetní techniky jsou účelně používány napříč všemi předměty. Materiální vybavení pro podporu odborných kompetencí svým rozsahem a složením odpovídá potřebám výuky, učební praxe je realizována v odborných učebnách školy i mimo areál školy, kde žáci samostatně realizují různá měření dle zaměření svého studia.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, většinou založené na vzájemném respektu vyučujících a žáků. Vzdělávací strategie a postupy zpravidla odpovídaly charakteru probíraného učiva. Vyučující respektovali vlastní pracovní tempo žáků, cílená diferenciace zadávaných úkolů podle jejich schopností a potřeb však zaznamenána nebyla. Při samostatné práci poskytovali učitelé žákům individuální podporu. Žáci často dostávali průběžně zpětnou vazbu o podávaných výkonech, pro rozvoj hodnoticích dovedností však většinou pedagogové prostor nevytvářeli. Nedostatečný prostor byl v závěru hodin věnován shrnutí učiva a efektivní zpětné vazbě o naplnění vzdělávacích cílů. Formativní hodnocení ve většině navštívených hodin pedagogové nevyužívali. Pouze sporadicky zadávali učitelé úlohy, které by vyžadovaly ověřování informací z různých informačních zdrojů se záměrem vést žáky k samostatnému pochopení souvislostí a rozvoji kritického myšlení. Pro názornost pedagogové často používali digitální technologie, v některých hodinách s nimi pracovali také žáci.

Výuka cizích jazyků byla většinou vedená v cizím jazyce, využité vzdělávací strategie podporovaly aktivní zapojení žáků do vzdělávacího procesu. Zařazené výukové metody přispívaly zejména k upevnování a procvičování gramatických struktur. Perceptivní řečové dovednosti žáků podporoval kvalitní mluvený projev pedagogů, v některých hodinách také vhodně zařazená poslechová cvičení. Produktivní řečové dovednosti byly rozvíjeny prostřednictvím řízeného rozhovoru v rovině učitel – žák nebo při práci ve dvojici. Významným prvkem podporujícím komunikační dovednosti žáků je přítomnost rodilých mluvčích.

Vyučující českého jazyka většinou využívali vedle frontální formy párovou či skupinovou práci, která účinně podporovala kooperativní dovednosti žáků a rozvíjela jejich kreativitu. K efektivitě výuky přispívalo v některých hodinách využití digitálních technologií pro práci s různými informačními zdroji.

V hodinách matematiky využili pedagogové především společnou a samostatnou práci. Žáci byli částečně vedeni ke zdůvodňování využívaných postupů a vzájemnému učení.

Efektivita výuky odborných předmětů se odvíjela od zvolených organizačních forem a výukových metod. Účinná byla aktivizující skupinová práce, která podporovala

kooperativní dovednosti žáků a rozvíjela jejich kritické myšlení a schopnost argumentace. Méně efektivní byla výuka, při níž byla dominantní činnost pedagogů. I přes snahu pedagogů aktivizovat žáky doplňujícími otázkami, byli většinou pasivními příjemci informací, které si zapisovali do sešitů. Pozitivem bylo časté propojování probíraného učiva se zkušenostmi žáků z běžného života i studovaného oboru a využívání prezentací, pracovních listů, obrazového materiálu a učebních pomůcek pro zvýšení názornosti výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K internímu ověřování znalostí a dovedností žáků využívají pedagogové tradiční evaluační nástroje, které umožňují porovnávat dosažené výsledky žáků s očekávanými výstupy deklarovanými ve školních vzdělávacích programech. Významným diagnostickým nástrojem jsou vstupní testy z matematiky, českého jazyka a anglického jazyka zadávané na začátku prvního ročníku. Výsledky testů pedagogové vyhodnocují, projednávají je v rámci předmětových komisí a následně individuálně stanovují oblasti, na které se ve výuce zaměřují, aby podpořili žáky ve zlepšení jejich znalostí a dovedností. Pokrok ve výsledcích vzdělávání ověřují pedagogové výstupními testy na konci školního roku. Limitujícím faktorem pro komplexní zpětnou vazbu o dosažené úrovni očekávaných výstupů je zaměření těchto testů na znalostní složku, úlohy vyžadující náročnější kognitivní operace či zaměřené na čtenářskou gramotnost využívaný nejsou. Hlavními nástroji strategie podporující zvyšování úspěšnosti žáků jsou individuální konzultace a doučování, pro žáky posledního ročníku studia rovněž nepovinné semináře, v odborných předmětech pak průběžná příprava k maturitní zkoušce. Na základě výsledků externího testování čtenářské gramotnosti škola přijala opatření, která se však promítají převážně jen do výuky jazykových předmětů. Aktivity na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti byly při inspekčních hospitacích v ostatních předmětech zaznamenány jen ojediněle.

Přestože škola od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 zaznamenala významné snížení neúspěšnosti při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, stále v některých oborech vykazuje vyšší míru neúspěšnosti ve srovnání s republikovým průměrem v daných skupinách oborů. Ke značnému zvýšení úspěšnosti došlo u oborů Gymnázium, v nichž ve zkušebních obdobích 2023 a 2024 byl neúspěšný pouze jeden žák. Kolísavých výsledků dosahovali žáci oboru Geodézie a katastr nemovitostí, když v roce 2023 byli všichni konající maturitní zkoušku úspěšní, zatímco v roce 2024 neuspěli tři ze šesti konajících. Důvodem vyšší neúspěšnosti v oborech Stavebnictví a Technická zařízení budov byla v roce 2023 zejména neúspěšnost ve zkušebním předmětu český jazyk ve společné části maturitní zkoušky, v roce 2024 pak neúspěšnost v profilové části.

Výchovná poradkyně poskytuje ve školním sdíleném prostředí pedagogům potřebné informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, efektivitu poskytované podpory průběžně ve spolupráci s třídními učiteli vyhodnocuje a v případě potřeby s poradenskými zařízeními vhodné postupy a uplatňování stanovených doporučení konzultuje. Přestože jsou pedagogové o těchto žácích prokazatelně informováni, potřebná individualizace a diferenciace ve vzdělávání těchto žáků v hospitovaných hodinách byla zaznamenána spíše ojediněle. Systém kariérového poradenství přispívá k dobrému profesnímu uplatnění všech žáků. Výchovná poradkyně se intenzivně věnuje podpoře žáků závěrečných ročníků při volbě dalšího studia. Pravidelně pořádá besedy pro maturanty se zástupci vysokých škol, společně navštěvují úřad práce, pořádá besedy s absolventy, kteří předávají zájemcům praktické zkušenosti z různých vysokých škol, a také přednášky, které účelně napomáhají přípravě žáků na přijímací zkoušky na vysoké školy.

Promyšlený systém primární prevence reaguje na aktuální potřeby školy i jednotlivých žáků, efektivní je jeho propojení s oblastí výchovného poradenství. Hlavním cílem je včas podchytit rizikové projevy chování žáků a účinně jim předcházet, což se daří naplňovat. Pravidelně organizované adaptační programy pro žáky nejen prvních ročníků s cílem vytvářet dobré prosociální vztahy v třídních kolektivech významně přispívají k prevenci rizikového chování a zároveň příznivě ovlivňují klíma při vzdělávání. Jakékoli náznaky problémového chování jsou řešeny bezodkladně, což přispívá k jejich minimalizaci. Účinnými preventivními aktivitami jsou také četné školní projekty, tematicky zaměřené besedy, exkurze i výměnné zahraniční pobity.

Žáci jsou motivováni k účasti v předmětových, sportovních i odborných soutěžích a přehlídkách. Účastní se školních i okresních kol, postupují do krajských kol, např. ve středoškolské odborné činnosti, sportovních nebo logických soutěžích. Přínosné jsou zkušenosti, které žáci získávají účastí v mezinárodních soutěžích.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zvýšení počtu žáků v denní formě vzdělávání o více než 40 %, bylo ukončeno vzdělávání v dálkové formě v oboru 21-42-M/01 Geotechnika. Od roku 2017 škola realizuje vzdělávání v oboru vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví se zaměřením na architekturu a interiérový design.
- I nadále se daří realizovat četné projekty, zlepšily se materiály podmínky školy.
- Zkvalitnila se výuka cizích jazyků. Přetrvávají nedostatky ve výuce v oblasti práce se vzdělávacím cílem, využívání formativního hodnocení a diferenciace výuky podle kognitivních schopností jednotlivých žáků. Přestože se zlepšily výsledky školy při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, i nadále zůstávají v některých oborech vzdělání pod republikovým průměrem.

Silné stránky

- Navázaná partnerství včetně zahraniční spolupráce efektivně podporují rozvoj odborných kompetencí žáků. (1.5)
- Aktivity nad rámec běžné výuky účelně přispívají k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Metodická podpora poskytovaná pedagogům není dostatečně účinná pro zlepšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu. (2.3)
- Žáci jsou nepravidelně vedeni k práci s různými informačními zdroji, zřídka jsou využívány metody podporující rozvoj kritického myšlení. (4.2)
- Ojediněle využívaná individualizace a diferenciace ve výuce a nepravidelná zpětná vazba o dosahovaném vzdělávacím pokroku žáků dostatečně nerozvíjí jejich individuální vzdělávací potenciál. (4.3)

- Škola dosahuje v oborech vzdělání Technická zařízení budov a Stavebnictví podprůměrné výsledky ve společné části maturitní zkoušky vzhledem k dané skupině oborů v České republice. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést účinné kontrolní mechanismy, které umožní včasné odhalení nedostatků.
- V návaznosti na hospitační činnost poskytovat pedagogům účinnou metodickou podporu vedoucí ke zkvalitňování vzdělávacího procesu. Další vzdělávání pedagogů více zaměřit na slabé stránky ve výuce (individualizace a diferenciacie vzdělávacího obsahu a zadávaných úloh, formativní hodnocení, práce s informačními zdroji a rozvoj kritického myšlení).
- Motivovat pedagogy ke sdílení zkušeností prostřednictvím vzájemných hospitací.
- Diferencovat a individualizovat výuku, pravidelně zařazovat práci s informačními zdroji a rozvíjet kritické myšlení, zefektivnit práci se vzdělávacím cílem a využívat formativní hodnocení, které by podporovalo rozvoj každého žáka.
- Systematicky rozvíjet čtenářskou gramotnost napříč všemi předměty.
- Přijímat účinná opatření pro zlepšení výsledků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, příjmut opatreň k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Ústeckého kraje č. j.: 53/2001 (ze dne 11. 1. 2023)
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 7. 10. 2024)
4. Školní řád na školní rok 2024/2025
5. Třídní knihy, školní rok 2024/2025 (vzorek)
6. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)
7. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání platné ve školním roce 2024/2025
8. Strategie rozvoje školy Kvalitní škola (ze dne 31. 8. 2022)

9. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, zkušební období 2023-2025
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2024/2025
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek) včetně osvědčení z dalšího vzdělávání vedená k termínu inspekční činnosti
13. Záznamy z pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
14. Kontrolní činnost ve školních rocích 2023/2024 a 2024/2025
15. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování žáků vedená k termínu inspekční činnosti
16. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-544/16-U (ze dne 30. 3. 2016)
17. Webové stránky školy: www.gpsd.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Rejhová, školní inspektorka

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

PhDr. Hana Šťastná, školní inspektorka

Ing. Josef Vlasák, Ph.D., odborník v oblasti geodézie

1. 11. 2024